

Bohoslužba v rodině pro dospělé

1) Připravme místo

Je dobré věnovat přípravě pozornost a vyzdobit místo podobně jako oltář. Na stole hezký ubrus, svíce, kříž, případně květina, Bible, ve které je založeno nedělní evangelium.

Vytiskneme několikrát texty čtení a nedělního evangelia a připravíme tužky. Pokud nemáme tiskárnu, lze doma vyhledat Bible a texty najít v nich. Každý krok modlitby lze proložit písničkou, pokud někdo doma hraje na kytaru či klavír a jsou k dispozici noty.

2) Začínáme

Když se všichni shromáždí kolem připraveného stolu otec rodiny nebo maminka (dále jen zkráceně P jako předsedající) začnou křížem:

P: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Na začátku bohoslužby si přiznejme své hříchy a prosme Pána za odpuštění.

P: Smiluj se nad námi, Pane,

Ostatní: Hřešili jsme proti tobě.

P: Ukaž nám, Pane, své milosrdenství.

Ostatní: A dej nám svou spásu.

P: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

Všichni: Amen.

3) Čteme z Písma svatého

Někdo z přítomných (je možné se střídat) přečte pomalu a kvalitně čtení a příslušné nedělní evangelium (texty lze nalézt zde: <https://www.vira.cz/nedelni-liturgie>).

Jednotlivá čtení je možné proložit žalmem jako při mši sv. a před evangeliem zazpívat píseň nebo zpěv Aleluja.

Po zaznění textů je čas na chvíli ticha (cca 10 minut) a setrvání s Božím slovem. Je možné si v textu zatrhnout slova, věty, které mě zaujaly nebo si pod text napsat, co mě v slyšených textech oslovilo.

Následně všichni čtou slova, věty, které si zatrhly i to, jak na ně Boží slovo zapůsobilo. Není nutné říkat vše naráz, ale je možné udělat několik kol. Není třeba se bát říct i slovo, které už zaznělo od někoho jiného a je možné je znovu opakovat.

4) Vyznání víry

P: Nyní společně vyznejme víru:

Všichni: Věřím v jednoho Boha,
Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země,
všeho viditelného i neviditelného.
Věřím v jednoho Pána Ježíše Krista,
jednorozeného Syna Božího,
který se zrodil z Otce přede všemi věky:
Bůh z Boha, Světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha,
zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem:
skrze něho všechno je stvořeno.
On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe.
Skrze Ducha Svatého přijal tělo z Marie Panny
a stal se člověkem.
Byl za nás ukřižován, za dnů Pontia Piláta byl umučen a pohřben.
Třetího dne vstal z mrtvých podle Písma.
Vstoupil do nebe, sedí po pravici Otce.
A znovu přijde, ve slávě, soudit živé i mrtvé
a jeho království bude bez konce.
Věřím v Ducha Svatého, Pána a dárce života,
který z Otce i Syna vychází,
s Otcem i Synem je zároveň uctíván a oslavována mluvil ústy proroků.
Věřím v jednu, svatou, všeobecnou, apoštolskou církev.
Vyznávám jeden křest na odpuštění hříchů.
Očekávám vzkříšení mrtvých
a život budoucího věku. Amen.

5) Společně prosíme (a děkujeme)

Následuje modlitba proseb (díků). Lze ji v této podobě volně proložit i poděkováním za vše dobré, co nám Bůh dává. Můžeme vyjít z textu, který se četl. Za každou prosbou se připojí jednoduché zvolání „Amen“, „Prosíme tě, vyslyš nás“, nebo „Díky tobě, Pane“.

P: Nyní připojíme modlitbu proseb.

•Můžeme využít připravené prosby např. zde:

<https://www.pastorace.cz/primluyv>

•Lze říkat prosby zcela spontánně.

•Kde je to pro účastníky obtížné, lze vyslovit jen jedno slovo, které naši prosbu charakterizuje (např.: za nemocné, za rodiče...). Ktakové modlitbě se rády připojí i děti.

•Formy proseb a děkovaní se mohou vzájemně kombinovat a doplnit...

5) Modlitba Otče náš

Po přímlovách se společně pomodlíme modlitbu Páně.

P: Pomodleme se modlitbu, kterou nás naučil Pán Ježíš:

Všichni: Otče náš, jenž jsi na nebesích,

posvěť se jméno tvé.

Přijď království tvé.

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny,

jako i my odpouštíme našim viníkům.

A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Amen.

Můžeme připojit i pozdrav pokoje:

P: Pán Ježíš nám přinesl pokoj. Díky jeho oběti můžeme i my mít jeho a dávat ho také druhým. Proto se navzájem pozdravme pozdravením pokoje.

6) Požehnání

P: Nyní si vyprosme navzájem Boží ochranu a požehnání: Dej nám Bože své požehnání, chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

Všichni: Amen.

P: Dobrořečme Pánu.

Všichni: Bohu díky.

TEXTY K DOMÁCÍ BOHOSLUŽBĚ

32. neděle v mezidobí

1. ČTENÍ

1. čtení – Mdr 6,12-16

Čteme jednu z nejmladších knih Starého zákona (1. stol. př. Kr.). Kniha vznikla nejspíše mimo Izrael v diaspoře a měla sloužit jako povzbuzení pochybujících židů. Od 6. kapitoly začíná chvála moudrosti. Ta je zde tajuplně zosobněna (podobně Př 9; Sir 24), je nám darem Božím i partnerem v dialogu, je však třeba ji hledat.

Čtení z knihy Moudrosti.

Moudrost září a nevadne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těmi, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časně přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni, je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc.

ŽALM

Žl 63,2.3-4.5-6.7-8

Odpověď: Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!
Bože, ty jsi můj Bůh,
snažně tě hledám,
má duše po tobě žízní, prahne po tobě mé tělo
jak vyprahlá, žíznivá, bezvodá země.

Odpověď: Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!
Tak toužím tě spatřit ve svatyni,
abych viděl tvou moc a slávu.
Vždyť tvá milost je lepší než život,
mé rty tě budou chválit.

Odpověď: Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!
Tak tě budu velebit ve svém životě,
v tvém jménu povznesu své dlaně k modlitbě.
Má duše se bude sytit jak tukem a morkem,
plesajícími rty zajásají ústa.

Odpověď: Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!
Kdykoli na tebe vzpomenu na svém lůžku,
v nočních hodinách budu na tebe myslet.
Neboť stal ses mým pomocníkem
a ve stínu tvých křídel jásám.

Odpověď: Má duše po tobě žízní, Pane, můj Bože!

2. ČTENÍ

1 Sol 4,13-18

Čteme z nejstaršího novozákonního textu druhou část. Svatý Pavel napomínal k věrnosti a nyní odpovídá na dotaz na posmrtný život položený zřejmě adresátovi listu. Jde o doklad nejstarší vrstvy víry křesťanů v posmrtný život.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o těch, kteří už zemřeli. Nesmíte pro ně truchlit tak jako ostatní, kdo nemají naději. Poněvadž věříme, že Ježíš umřel i vstal z mrtvých, (věříme) také, že s Ježíšem přivede Bůh (k životu) i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním. Říkáme vám to přece, jak nás Pán o tom poučil: My živí, kteří se dožijeme příchodu Páně, nepředstihneme ty, kdo budou už mrtví. Až totiž bude dán rozkaz, až zazní archandělův hlas a Boží polnice, sám Bůh sestoupí z nebe. Napřed vstanou zemřelí křesťané, potom my, kteří zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchváćeni v oblacích do vzduchu vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky. Těšte se proto navzájem těmito slovy.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Aleluja. Bděte a buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete. Aleluja.

EVANGELIUM

Evangelium – Mt 25,1-13

V 24. až 25. kapitole Matoušova evangelia Ježíš mluví k učedníkům o konci světa (eschatologické otázky). Jde o poslední Pánovu řeč na veřejnosti. Čteme první ze tří velkých podobenství o příchodu Krista na konci věků. Připomeňme, že při tradiční židovské svatbě šel ženich nejprve do domu nevěsty a „vyjednával“ podmínky svatby s otcem nevěsty, pak si ji teprve mohl odvést. Šlo o slavnostní akt, mohl tedy trvat dlouho. Družičky čekaly venku.

Z evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: „Nebeské království je podobné deseti pannám, které vzaly lampy a vyšly naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět prozíravých. Pošetilé vzaly sice lampy, ale nevezly s sebou olej, prozíravé si však vzaly s lampami také do nádobek olej. Když ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podřimovat a usnuly. Uprostřed noci se strhl křik: `Ženich je tady! Jděte mu naproti!' Tu všechny ty panny vstaly a začaly si upravovat lampy. Pošetilé prosily prozíravé: `Dejte nám trochu oleje, lampy nám dohasínají.' Ale prozíravé odpověděly: `Nemůžeme, nestačilo by pak ani nám, ani vám, dojděte si raději k prodavačům a kupte si.' Jakmile však odešly nakoupit, přišel ženich a ty připravené vešly s ním na svatbu a dveře se zavřely.

Později přišly i ostatní panny a volaly: `Pane, pane, otevři nám!' On však odpověděl: `Amen, amen, pravím vám: Neznám vás.' Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.“

K ZAMYŠLENÍ

V závěru svého veřejného vystoupení mluví Ježíš o událostech spojených s koncem života a koncem celého světa. Nejde však o popis, co všechno nastane. Cílem bylo vyburcování posluchačů, aby nezůstali lhostejní, aby nežili jen z hodiny na hodinu, aniž by domýšleli, co se bude dít pak. Jako děti, které vyjely na výlet a hned na nádraží utratily všechny svěřené peníze. Vůbec je nenapadlo, že bude třeba se vrátit domů a že na výletě mohou užít mnoho krásného, jestliže budou mít na vstupné... I nám někdy nastane podobný okamžik, v němž jsme zaskočeni příchodem smrti někoho blízkého. Nečekali jsme to. Cílem Kristových slov ale není vyvolání strachu. Naopak povzbuzení k životu, k odvaze pohlédnout za horizont našeho běžného života. Ale za ním není konec!

Výklad biblického textu

Kontext: O těchto posledních třech nedělích budeme číst perikopy z eschatologické řeči (Mt 24-25), pojednávající o příchodu Syna člověka. V prostřední části této řeči (24,36-25,13: dnešní text je její součástí) se jako „refrén“ opakuje výzva k bdělosti: Pán přijde v neznámý den, proto je třeba být neustále připraven. Podobenství o deseti družičkách, které se připravují na příchod ženicha, nemá souběžný text u Marka a Lukáše, i když Lukášovo evangelium zmiňuje Ježíšovu výzvu k připravenosti, která je znázorněna lidmi, čekajícími na pána, až se vrátí ze svatby (Lk 12,35-36).

V. 1 Nebeské království je podobné: Tato formulace dokládá styl Matoušova evangelia, které stejným způsobem uvádí podobenství o pleveli mezi pšenící (13,24), podobenství o nemilosrdném služebníkovi (18,23) a podobenství o králi, který vystrojil svatební hostinu svému synu (22,2). Nebeské království se tedy nepřipodobňuje nějakým statickým obrazem ani je nelze zachytit jednoduchou definicí. Jde o událost dynamického charakteru, při které na Boží jednání odpovídá přijetí či odmítnutí ze strany lidí.

Deseti pannám, které vzaly lampy a vyšly naproti ženichovi: Při slavení židovské svatby bylo obvyklé, že ženich si přišel pro svou nevěstu do domu jejích rodičů a že pak společně šli slavnostním průvodem do ženichova domu, kde se pak slavila svatba slavnostní hostinou. Ta často trvala celý týden. S nevěstou čekaly na ženicha rovněž družičky. Jejich úkolem bylo doprovázet tento noční průvod svatebčanů a osvětlovat jej lampami a pochodněmi.

V. 2 Pět z nich bylo pošetilých a pět prozíravých: Protikladné rozlišení na pošetilé a prozíravé, které proniká celé podobenství, tvoří podstatnou část

teologie Matoušova evangelia. Horské kázání vrcholí představením prozíravého člověka, který postavil svůj dům na skále, a pošetilého člověka, který postavil svůj dům na písku (7,24-27). Toto rozlišení bývá někdy dáváno do souvislosti s předcházejícím textem, ve kterém se rozlišuje mezi tím, kdo pouze říká Pane, Pane, a tím, kdo naproti tomu činí vůli Otce (7,21-23).

V 3. Pošetilé vzaly sice lampy, ale nevzaly s sebou olej: Protikladné rozlišení na pošetilé a prozíravé je stanoveno na základě skutečnosti, zda družičky mají či nemají s sebou společně s lampou rovněž nádobku s olejem. Nemít nádobku s olejem znamená nesmět se účastnit svatební hostiny. Tento rozlišující prvek, který vyplývá z prozíravosti či z neprozíravosti družiček, se teprve na konci vyprávění stává rozhodující skutečností.

V. 6 Uprostřed noci se strhl křik: Křik nemůže v souvislosti se slavením svatby vyjadřovat nic jiného než radostné zvolání. Časový údaj uprostřed noci poukazuje na druhý příchod Páně, který byl očekáván během noci (1 Sol 5,1; Řím 13,11-12; Ef 5,14; srov. Mt 24,42).

V 12. Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu: Vzhledem k Božímu království a jeho příchodu sděluje Ježíš, jak máme nyní jednat a co je ve hře. Nelze se připravit na ženichův příchod, až ve chvíli, kdy Kristus přijde. To je už příliš pozdě. Takto promeškáme svatební hostinu s ním. Již nyní – v době, kdy ještě není zde, ale kdy je ohlášen jeho příchod, musíme se přichystat. Tuto připravenost nelze chápat v nějakém vnějším slova smyslu. Připravenost neznamená, že bychom měli stále bdít a ve dne v noci nesměli ani oka zamhouřit. Neznamená rovněž, že bychom měli nepřetržitě a výslovně myslet na Pána. Neznamená, že se zajímáme o Pána jen jaksi okrajově a že se mu jaksi přizpůsobujeme. Znamená, že k němu důsledně a rozhodně zaměřujeme celý náš život a necháme se jím vést. Pouze v přítomnosti můžeme získat budoucnost. Přítomný okamžik vyžaduje moudré a prozíravé jednání, zaměřené na budoucnost.

KOMENTÁŘ

Předně: jde o osoby věřící, protože čekaly na ženicha, tj. na příchod Krista. Je rovněž zajímavé, že únavou usnuly všechny. Všechny usnuly, ale pět jich nakonec přece jen vyšlo ženichovi naproti s rozžatými lampami (Mt 25,1-12). Vidíme, že usnout na chvíli únavou ještě neznamená tragédii. Problémem družiček byla jejich nepřipravenost, která měla příčinu jinde než v momentálním zdřímnutí. Ony měly a mohly využít čas na přípravu a opatřit si olej do svítlen. Nevyužily dobře čas přípravy. V tom byla příčina jejich ztroskotání.

Ovšem asi bychom význam podobenství hodně zredukovali, kdybychom uvažovali pouze v rovině časné prozíravosti (např. když včas nenatankuješ benzín a máš v noci někam jet, může se ti stát, že bude čerpací stanice

zavřená). Myslím, že kvůli takovýmto ponaučením by nemusel Syn Boží sestupovat na zem, k tomu stačí trochu pozorovat život. Podobenství o deseti pannách není možné ukrátit o jeho rozměr eschatologický; naléhavost příběhu je v tom, že jde o záležitosti věčného života a o cestu k jeho dosažení, kterou neurčujeme my sami, ale Pán. On pro naši spásu všechno připravil, seslal nám svého Syna a svého Ducha a právem očekává, že budeme moudří alespoň natolik, že jej přijmeme.

Kateřina Lachmanová – Dvojí tvář lenosti

Veškeré trvání času je jako noc, během níž církve bdí, s očima víry obrácenýma k svatým Písmům jako k pochodnám, jež září ve tmě, dokud Pán nepřijde.

sv. Augustin